

DELA VSKI SVETI – šola upravljanja v gospodarstvu

Pred obračunom o svojem delu

Naši delavski sveti stoje pred novimi volitvami; treba pa pregledati dosedaj storjeno delo, da z odkritjem napak in pomanjkljivosti pomagamo v čim večji meri bodočim vodstvom naših podjetij.

Na vse to misli tudi delavski svet Kemične tovarne v Hrastniku. O vsem sicer še niso razmišljali, saj imajo polne roke dela; pravkar so obravnavali družbeni plan in nov finančni sistem; treba je misliti, kako voditi tovarno.

Povejmo, da se je delavski svet tega podjetja takoj odzval pozivu Republiškega sveta Zveze sindikatov za Slovenijo, ki je poklical vse delovne kolektive v naši republiki na prvo tekmovanje v čim boljšem upravljanju in gospodarjenju v naših podjetjih, ki bo trajalo 6 mesecev. Takoj na dan objave tega poziva v naših listih se je ta delavski svet že zbral in skupno s sindikalno organizacijo izvršil potrebne priprave za to tekmovanje, o katerem poročamo na drugem mestu.

Tako je bila sredi njihovega velikega dela radovednost našega dopisnika, kaj in kako je delal ta delavski svet, odkar je izvoljen, kar malo neumestna. Vendar so imeli tudi na to vprašanje že pripravljen odgovor. Lahko rečemo že takoj, da niso držali križem rok; uspeh ni izostal, predvsem še, ker so delali tesno povezani med seboj ob izdatni podpori tovarniškega direktorja, ki ni samo dober direktor, marveč tudi izvrsten strokovni delavec. So pa seveda v delu delavskega sveta napake, ki jih, upamo, novi delavski svet ne bo delal.

Pa poglejmo razvoj dela v tej tovarni, odkar je delovni kolektiv prevzel vodstvo podjetja v svoje roke.

Osnovni problem in prvi korak delavskega sveta sta bila rešitev vprašanja notranje organizacije dela v to-

ovarni. Vse nastale in opažene nepravilnosti so reševali sproti, to pa zlasti zaradi tega, ker so vedno vsak mesec pregledovali proizvodne obračune ter delali analize stroškovnih mest. Pri teh pregledih so ugotavljali pomanjkljivosti pri posameznih izdelkih — kje imajo izgubo in kje dobiček; tako so se n. pr. pri proizvodnji pare pokazale velike izgube, to pa iz subjektivnih in objektivnih vzrokov.

To leto so v tovarni postavili temelj za pravilno vodstvo in gospodarjenje v podjetju po delavskem svetu. Vidimo torej, da je delavski svet vložil res precej truda v svoje delo. Seveda pa moramo še omeniti, da so se med delavskim svetom naši člani, ki niso pokazali dovolj zanimanja za poslovanje tovarne. Zaradi tega so bili štirje člani izmenjeni. Potrebno je seveda še poudariti, da se člani delavskega sveta v tem času niso v zadostni meri strokovno usposobili za popolno in brezhibno vodstvo tovarne. Zato naj se bodoči delavski svet uči na dosedanjih napakah, da bo kos častnim nalogam, ki ga čakajo.

Vprašanje delovnih moči, ki je nastalo zaradi kapitalnih gradenj v tovarni, so uspešno rešili skupno s sindikalno podružnico, ki je organizirala prostovoljne akcije, in z odkrivanjem notranjih rezerv. Material za kapitalno gradnjo — t. j. nov obrat za zeleno galico, ki še ni popolnoma zgotovljen, jim bo izdelala železarna v Štorkarji ob velikih naporih. Potrebni so namreč odlični za rešetke velikega parnega kotla, ki jih niso mogli dobiti od nobene tovarne v državi. Vse te investicije in druge gradnje, ki smo o njih pisali že lani, se bodo financirale iz virov tovarne. Iz težavnega denarnega položaja, v katerem so se znašli lansko leto, so le našli izhod.

Vidimo torej, da je delavski svet tovarne z upravnim odborom v vztrajnem delu uspel rešiti razne probleme ter so se z različnimi dobrimi predlogi dosegli uspehi in izboljšanje dela v tovarni. Vse nastale in opažene nepravilnosti so reševali sproti, to pa zlasti zaradi tega, ker so vedno vsak mesec pregledovali proizvodne obračune ter delali analize stroškovnih mest. Pri teh pregledih so ugotavljali pomanjkljivosti pri posameznih izdelkih — kje imajo izgubo in kje dobiček; tako so se n. pr. pri proizvodnji pare pokazale velike izgube, to pa iz subjektivnih in objektivnih vzrokov.

To leto so v tovarni postavili temelj za pravilno vodstvo in gospodarjenje v podjetju po delavskem svetu. Vidimo torej, da je delavski svet vložil res precej truda v svoje delo. Seveda pa moramo še omeniti, da so se med delavskim svetom naši člani, ki niso pokazali dovolj zanimanja za poslovanje tovarne. Zaradi tega so bili štirje člani izmenjeni. Potrebno je seveda še poudariti, da se člani delavskega sveta v tem času niso v zadostni meri strokovno usposobili za popolno in brezhibno vodstvo tovarne. Zato naj se bodoči delavski svet uči na dosedanjih napakah, da bo kos častnim nalogam, ki ga čakajo.

Prvi so se odzvali v tekmovanju

Med prvimi delovnimi kolektivi, ki so se odzvali pozivu Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije glede tekmovanja v upravljanju naših gospodarskih podjetij po delavcih, je kolektiv Kemične tovarne v Hrastniku. Na sestanku sindikalne podružnice in delavskega sveta te tovarne dne 17. januarja so sklenili, da bodo tekmovali takole:

1. Izpolnjevali bodo vse obveznosti, ki jim jih nalaga družbeni plan za leto 1952, zlasti pa v sledečih točkah:
a) doseganje družbenega plana,
b) fonda plač ne bodo prekoračili.
2. Izpolnjevali bodo vse gospodarske in upravne dolžnosti, ki jih predpisuje gospodarska in delovna zakonodaja ter socialna zdravstvena in tehnična zaščita. Glede na nove spremembe v finančnem gospodarstvu bodo revidirali pravilnik plač, izdelali pa bodo tudi samostojni plan podjetja.

Z vso natančnostjo bodo pregledali normative delovne sile in materiala in odpravili eventualne pomanjkljivosti v tem pogledu. Vse naloge, ki jih nalaga družbeni plan delovnemu kolektivu in podjetju, bodo najvestneje izpolnjevali.

Prepričani smo, da bodo sledili zgledu tega delovnega kolektiva v najkrajšem času tudi kolektivi drugih industrijskih in ostalih podjetij v trboveljskem okraju.

varni. S tem v zvezi je v tovarni veliko čiščenje in odstranitev amortiziranih, zastarelih strojnih naprav, ki so ležale po raznih kotih, odpadkov starega železa in podobno. Tudi delovna disciplina ni bila neoporečna; v kolektivu so bili ljudje, ki so s svojim nepravilnim odnosom do dela in strojnih naprav ter celo z zapeljevanjem drugih in podobno podjetju zelo škodili. Z izločitvijo teh ljudi, ki so zastrupljali in demoralizirali še druge, se je položaj v tovarni znatno popravil. Dalje so napravili v podjetju reorganizacijo delovnih mest. V oddelku za barve so uvedli namesto individualnih skupinske norme, s čimer se je storilnost znatno popravila; popreje norm niso dosegali, sedaj pa jih prekoračujejo kar za 30 %, poleg tega pa so izboljšali še kvaliteto izdelkov.

S priključitvijo apnenic k tovarni v januarju lanskega leta je delavski svet naletel na nove težave, kajti apnenice so bile potrebne popravil, saj so se dosedaj le izkoriščale, nihče jih pa ni

Tudi rudnik Trbovlje-Hrastnik se je že odzval tekmovanju v delavskem upravljanju

Na seji upravnega odbora rudnika Trbovlje-Hrastnik so pred nekaj dnevi poleg drugih važnih vprašanj razpravljali tudi o prvem tekmovanju delavskega upravljanja. Seje se je udeležil tudi predsednik rudniškega delavskega sveta, tovarš Anton Alič, prav tako predstavniki sindikalne podružnice rudarjev. Sklenili so, da se odzovejo pozivu na tekmovanje; na seji so sestavili predlog okvirnega tekmovalnega plana, vendar bo ta načrt pred dokončno odločitvijo poslan še delovnim kolektivom posameznih obra-

tov rudnika v pretres in, eventualno izpopolnitev.

Upravni odbor je mnenja, da so se dosedanja tekmovanja sprejemala čestokrat brez vednosti vseh v poštev prihajajočih delavcev, zaradi česar tudi niso dosegla vselej pričakovanega uspeha. Te dni bodo kolektivi v posameznih rudniških obratih razpravljali o tem novem tekmovanju, na kar ga bo delavski svet rudnika na svojem zasedanju v četrtek, 31. januarja, sprejel in potrdil.

Kako je s trgovino in gostinstvom

Pretekli četrtek so se zbrali v okrajni dvorani v Trbovljah poslovodje in upravniki iz našega trgovskega omrežja, državnega sektorja in zadrž, poleg tega upravniki gostinskih obratov, podjetij za meso in pekarskih obratov. Konferenco je sklicalo poverjenstvo za trgovino in gostinstvo pri OLO Trbovlje z namenom, da se pregleda delo in poslovanje teh družbenih obratov v lanskem letu, hkrati pa ugotovi njih sedanje stanje. Zborovanja se je udeležil tudi pomočnik predsednika Sveta za blagovni promet pri vladi LRS, tovarš Dular.

Trgovsko omrežje je lansko leto znatno napredovalo, zlasti se po izročitvi blaga v prosto prodajo. Posebno se je zboljšal po trgovskih poslovalnicah asortiment blaga. V trgovskih obratih so bili doseženi pozitivni rezultati, slabši pa so v gostinstvu. Poverjenik

za trgovino in gostinstvo, tov. Korimšek, je poudaril, da stoje pred trgovskimi in gostinskimi obrati letos še večje naloge kot lani, zato bo treba med drugim posvetiti še večjo pazljivost vprašanju vzgoje kadrov. Od obrega trgovskega in gostinskega kadra in pravilnega dela, zlasti pa od kulturne postrbe, je v veliki meri odvisen uspeh in prebit, pa tudi ugled in zupanje v naše trgovske in gostinske obrate.

Do septembra lanskega leta je oskrboval ves okraj z živiljskimi potrebščinami Okrajni magazin s svojimi poslovalnicami, na kar se je trgovsko omrežje reorganiziralo ter so bila po krajevnih sektorjih ustanovljena samostojna mestna oz. krajeva trgovska podjetja, tako v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku in Radečah. Tudi splošne kmetijske zadruge, ki so se oskrbovale po OZKZ, so sedaj samostojne; v kolikor jim bo konveriralo, se bodo oskrbovale tudi po trgovskih podjetjih.

Vprašanju organizacije zadovoljive trgovine z gradbenim in podobnim materialom se je posvečala doslej premajhna pazljivost; to vprašanje je dosedaj ugodno rešilo edino Mestno trgovsko podjetje v Trbovljah, ki v svoji specialni poslovalnici za železnino oskrbuje interese tudi s tovrstnim materialom.

Na konferenci so obravnavali tudi vprašanje preskrbe trgovin in pekarn z dobrom moko. Slednjim dela velike težave monopolizem »Žitofonda«, to pa iz razloga, ker morajo ti obrati kupovati tisto moko, ki jim jo nudi ali pa jo ima na razpolago podružnica »Žito-

fonda« v Trbovljah. Ker trgovski obrati in pekarije ne morejo kupovati moke drugje, »Žitofond« pa se premalo trudi za preskrbo dobre moke, so seveda pri zadeti kupci po trgovinah in tudi naši peki, ki pečejo raznovrsten kruh, včasih slab, drugič boljši.

Našim trgovskim poslovalnicam se v precejšnji meri vsiljuje ržena moka, ki ne gre v denar, zaradi česar grozi nevarnost, da se ta moka pokvari. Samo v zalogi »Žitofonda« v Trbovljah leži 60 ton ržene moke. V tej zadevi je bilo stavljeno več predlogov, kako naj se peče kruh; napravijo naj se poskusi mešanja druge moke z rženo, na kar naj se s tako moko mešan kruh prodaja ceneje, in sicer po 30 din za kilogram. — Mleka je v vseh treh centrih Trbovlje, Zagorje in Hrastnik pred 14 dnevi manjkalo, sedaj pa ga je spet dovolj.

V razgovoru o podjetjih za meso in klavnice so obravnavali ureditev in poslovanje teh obratov. Dosedaj se je pregledalo le poslovanje klavnice v Trbovljah; pregled ni našel nedostatkov. Po vseh večjih centrih okraja so sedaj krajevne klavnice, vendar se še vedno dogaja, da posamezniki koljejo živino in prašiče brez živinozdravniškega oglada; naši KLO se vse premalo brigajo za važnost živinskih potnih listov, kajti brez njih se ne sme vzeti nobena žival v zakol. Storjen je bil sklep, da se cene mesu in mesnim izdelkom ne smejo podražiti.

Upravnik trboveljske klavnice je poročal, da Zadrudni sklad iz Krškega, ki prodaja meso v Trbovljah v svoji maksimalnem tempu, ki ga nalaga tovarni njen letošnji plan, ne bo nobenih zastojev in izgub delovnega časa zaradi pomanjkanja potrebnih delavniških načrtov in risb.

V diskusiji je direktor podjetja, tov. Jože Hegler, opozoril na razne napake, ki jih je opazil v tovarniškem kolektivu. Nujno potrebno je, da tako člani delavskega sveta kakor tudi brigadirji in sindikalni funkcionarji zastavijo vse svoje sile, da ne bo v tovarni nobenih bolnikov-simulantov, ki na eni strani znižujejo proizvodno kapaciteto podjetja, na drugi strani pa zlorabljajo socialno-zavarovalno ustanovo. Odstotek bolnikov je zaradi raznih simulantov še vedno previsok, prav tako je preveliko število nezgodnikov. Delovni mojstri in brigadirji naj opozarjajo delavce, zlasti pa mlajše, na previdnost pri delu, posebno pri strojih, potrebno pa je nadalje, da delavci uporabljajo vse zaščitne naprave pri strojih in drugih delih; kjer te varnostne naprave še manjkajo, naj se še namestijo. Na ta način se bo število nesreč pri delu znižalo na minimum.

Prav tako naj mojstri in brigadirji skrbno pazijo, da ne bodo delavci hodili prepozno v službo ali pa predčasno zapuščali delo. To velja zlasti za mlade delavce. Paziti je tudi, da ne bo nikdo med delom pohajkoval. Varčevati je treba z materialom in z električnim tokom, ki staneta podjetje znatne vsote. Noben stroj naj ne teče prazen; če se ne rabi, naj se odklopi tok. Paziti je seveda tudi na pravilno ravnanje z orodjem, zlasti še s stroji, ki stanejo stotisoče dinarjev in jih je težko dobiti.

V diskusiji je neki član delavskega sveta opozoril tehniško vodstvo tovarne, da je v tovarniških delavnicah potrebno več brusilnih plošč, drug tovarniš pa je opozoril na potrebo poprave žerjave na nakladalni rampi, kjer nastajajo zastoji pri ekspediciji strojev in drugih izdelkov. Prav tako je potrebno, da se v tovarni polože manjkaajoči tiri, zlasti za transport oglja. Vse te pomanjkljivosti bo skušalo tehnično vodstvo podjetja odpraviti.

Tov. Odlašek je delavskemu svetu prikazal finančno-gospodarski položaj podjetja. Akoravno bo plan CRD letos po tonah in s tem vzporedno tudi po vrednosti približno za 80–85 % večji kot lani, se bo plačni fond povečal le za 65 %, to pa zaradi tega, ker ostane stalež administrativnega in upravnega osebja tovarne vzlic večji produkciji nespremenjen. Glede na opazke, ki jih je čuti tu in tam, da so plače delavcev prenizke, je referent opozoril na to, da je k plači šteti tudi vrednost bonov, ki predstavljajo isto kupno moč kot denar; tudi boni so del plače in gredo v breme podjetja in njegovih izdelkov. Prav tako je ta poročevalec prikazal članom delavskega sveta strukturo cene posameznih tovarniških produktov. Opozoril jih je, da delavec iz razumljivih razlogov ne more prejeti na roke polne denarne vrednosti izdelanega stroja, ker vsebuje struktura cene vsakega izdelka ne samo delavsko plačo, stroške za električni tok, upravne stroške podjetja, vzdržbo tovarne in njenih strojev, nakup novih strojev in tovarniške investicije, adaptacijo in gradnjo novih stanovanj itd., prav tako vsebuje vsak tovarniški izdelek tudi vse državne stroške, da omenimo med njimi akumulacijo denarja za dovršitev vseh velikih državnih investicij, gradnjo novih tovarn in železnic ter stroške za državno obrambo. Ob vseh teh velikih in neobhodno nujnih izdatkih bo vsak trezen, zlasti pa naš socialistično misleč delavec spoznal, kako potrebno je, da si vsakdo izmed nas prizadeva, da zviša svojo delovno storilnost, da izkoristi vsako minuto svojega delovnega časa, da varčuje z orodjem, stroji in drugim materialom itd., kajti le ob zvišanju naše storilnosti in varčevanju na vseh koncih in krajih lahko računamo na zvišanje naše življenjske ravni.

Naš dopisnik je imel občutek, ko je prisotnoval seji tega delavskega sveta, da sedi med treznimi, pametnimi in inteligentnimi ljudmi. Isto lahko reče o veliki večini članov tega delovnega kolektiva. In ker razpolaga to mladost podjetja z inteligentnim, skrbnim in pametnim vodstvom in prav tako razumnim delovnim kolektivom, smo lahko prepričani, da bo to podjetje ob težkih nalogah, ki ga letos čakajo, prav dobro gospodarilo in storilo svojo dolžnost. Ob takim dobrem gospodarstvu nas vseh pa se ni bati prihodnosti. Prav gotovo bo lepša in svetlejša, kot je danes.

PADLIM TALCEM V SPOMIN

20. januarja 1944 so Nemci ustrelili v Colniah nad Zagorjem osem talcev; sedem jih je bilo iz Kolovrate, KLO Milinca, eden pa iz Senovega. Na istem mestu je sedaj ob 8. obletnici smrti teh žrtv krajeva ZB NOV Loke. Kisovec odkrila spominsko ploščo. Pri njenem odkritju sta sodelovala godba SKUD »Vesne« in pevsko društvo »Loški glas«. Spominski nagovor je imel asistent kisovskega rudniškega obrata tov. Kocbek.

Klub mrzlemu vremenu se je k tej žalni slovesnosti zbralo precej ljudi iz Zagorja in okoliških vasi. Upravni odbor je imel a preskrbo plošče in ostalega materiala sicer finančne težave, vendar je z raznimi prispevki kril vse stroške in se častno oddolžil spominu padlih talcev. Pri teh delih se je odlikoval tov. Alojz Obreza iz Kisovca.

Tudi pri nas je dosti snega

LE TAKO NAPREJ!

O bodočem tekmovalstvu v nogometu

V zadnjih dneh se je mnogo razpravljalo o reorganizaciji tekmovalstva v nogometu in o razpustu II. zvezne lige. Na svoji seji so obravnavali to vprašanje tudi športniki Rudarja in predlagajo sledeče:

Reorganizacija tekmovalstva v republiki Sloveniji po sistemu podzvez praktično ne pride v poštev, ker je naša republika po prostranosti majhna in ni

deliti jo tako, da bi brez okrožja Koper dobili tri lige s 6 člani, kjer bi prvaki med seboj tekmovali za končnega prvaka II. republiške lige.

Klubi bi bili med seboj porazdeljeni v naslednjem navedenih ligah:

Prva republiška liga z 10 člani bi bila v primeru, če bo Rudar igral v II. zvezni ligi, sestavljena takole:

Enajstotica Rudarja brez Koncilije

čutiti potrebo po delitvi nogometnega športa v več podzveznih ali teritorialnih lig. Predvsem bi imela cepitev v I. republiški ligi za posledico občuten padec že tako ali tako slabe kvalitete nogometa. Zlasti bi bila zahodna (Ljubljanska) liga občutno slabša od vzhodne (mariborske). Nikakor ne kaže tvegati kvalitete zaradi le malo večjih izdatkov v enotni ligi z 10 člani. Dve deljeni skupini pa bi morale imeti vsaj po 8 članov, s čimer pa bi se stroški zelo približali onim v enotni ligi. Padec kvalitete bi se odražal več let, za kar nam služi kot primer mladinska liga. V drugi ligi bi pa vendar kazalo raz-

Korotan, Branik, Kladivar, Mura Nafta, Zelezničar (M), Zelezničar (Lj.), Krim, Sloga, Zelezničar (Postojna).

Druga republiška liga:

A) Mariborska skupina: Drava, Kovinar (Store), Kovinar (Tezno), Studenci, Rudar (Velenje) in Rakikan;

B) Ljubljanska skupina: Triglav (Lj.), Proletarec (Zagorje), Bratstvo (Hrastnik), Grafičar, Slovan, Krško ali Rakek (po kvalifikaciji);

C) Goriška skupina: Zelezničar (Gorica), Gregorčič, Branik (Solkan, Prešeren (Bled), Ljubelj, Ločan.

Namesto druge lige consko tekmovalstvo

Različna mnenja v raznih časnikih glede razpustitve II. zvezne lige so naletela na široke komentare tudi v revirjih, in sicer: čemu in zakaj vsa borba s kvalifikacijami, če druge lige ne bi bilo. Celotno Zasavje je proti razpustitvi II. zvezne lige, to pa zlasti zaradi tega, ker ni razlogov in poročila za finančno boljše prosperiteto klubov II. lige, še manj pa za njihov kvaliteten dvig v nogometu. Nedvomno je trboveljski Rudar po dvehletnem tekmovalstvu v državni merilu mnogo pridobil na znanju in s tem tudi slovenski nogomet. Saj ima Rudar danes vrsto nogometašev, ki bi lahko z uspehom igrali tudi v moštvi I. zvezne lige, akoravno so še zelo mladi. Če bi z razpustom II. zvezne lige dosegli to, da bi tudi Slovenija imela svojega zastopnika v I. zvezni ligi, bi bilo to seveda lepo, je pa to problematično kljub povečanju te lige na 14 ali 16 klubov, ker stojimo pred vprašanjem, ali je mogoče priti Odreru v I. državno ligo, ker je pred njim še 6 klubov, ki so se

boljše plasirali kot on, neupoštevajoč kluba Spartak in »Napredak«, ki sta izpadla iz I. zvezne lige. Recimo, da bi si Odrer priboril to pravico v prvenstvu 1952-53 — vsi ostali naši klubi bi pa v tem času verjetno še bolj padli, ker bi jim zaradi večjih stroškov ne bilo mogoče igrati niti prijateljskih tekem z močnejšimi klubi, s čimer pa ni nikakih izgledov za vstop v I. zvezno ligo v prihodnjih letih.

Tudi izguba časa ob tekmovalstvu v I. zvezni ligi ni mnogo večja, kot bi bila v enotni slovenski ali deljeni ligi. Dvehletno tekmovalstvo igralcev Rudarja kaže, da s svojim vzornim delovanjem v nogometu niso prav nič izgubili v svojem poklicu, saj so v poklicnem delu priljubljeni kot vzorni delavci in večina izmed njih zaradi svojega prizadevanja v poklicnem delu napredujejo v plači in položaju prav tako hitro kakor njihovi tovariši, ki se z nogometom ne ukvarjajo.

Revirji niso proti temu, da bi Slovenija ne imela zastopnika v I. zvezni

ligi, prav tako pa so tudi za II. državno ligo s čim večjim številom slovenskih zastopnikov.

Mnenja smo, da bi bilo ob eventualnem razpustu II. zvezne lige najboljši, če se uvede consko tekmovalstvo, to pa v treh skupinah po 10 članov; prva skupina bi bila Slovenija in Hrvatska, druga Bosna in Hercegovina s Črno goro, tretja pa Srbija in Makedonija. Za zahodno grupo predlagamo Odrer, Rudarja, Proletarja (Osijek), Metalca (Zagreb), Kvarner, Šibenik, Zagreb, Tekstilca, Korotan in Branika (Mb). V conskem tekmovalstvu naj bi tekmovalo po 10 klubov, kjer postanejo prvaki avtomatično člani I. zvezne lige. Iz vsake cone izpadeta pa dva kluba in prvaki republik postanejo avtomatično člani grup v conskem tekmovalstvu.

To bi bil eden izmed najboljših načinov, kako dvigniti nogometno igro na višjo raven, na drugi strani pa bi z direktnim vstopom republiških prvakov v I. zvezno ligo zanimanje za nogomet v posameznih republikah še bolj naraslo.

Sherlock Holmes je posegel vmes

MALENKOSTI, KI ODLOČAJO O ŽIVLJENJU IN SMRTI

Ali je mojstrski detektiv, ki iz nevidnih indicijev spleto goste mreže dokazov okrog zločinca samo osebnost iz romana? Ali so mikroskop in običajne odvzelo vlogo nekdanji romantiki in laboratorji napravile za običajno kriminalno boljše? Da fantazija, bistvenost in dar opazovanja omogočijo današnjemu Sherlock Holmesu. Igrati po vzoru svojega prednika iz literature, bodo dokazali naslednji primeri, ki so vzeti iz resničnega življenja.

SESALNIK ZA PRAH DELA ČUDEŽE

V Parizu so našli tolopo ponarejevalcev denarja, ki je veliko francoskih mest preplavila s svojimi izdelki. Pri prvem zaslišanju so trdovratno tajili dejanja.

Takrat je pa stopil na prizorišče mož iz kriminalnega laboratorija. S seboj je prinesel majhen, posebno sestavljen sesalec za prah in je z njegovo pomočjo iz oblek obtožencev skrbno izsused vsak prasek. Poznejša preiskava je dokazala, da so se med prašnimi delci nahajali tudi delci cinka, antimona in svineca, torej prav iste kovine, ki so jih uporabljali za ponarejanje denarja.

Člani tolope so strmeli od presenečenja, ko jim niso dokazali samo njihovega dejanja, temveč jim našli natančno sestavino njihovega »blaga« in jim ni preostalo drugega, kakor da so dejanje priznali in se za dalj časa preselili v ječo.

Mestno gledališče »Ljubež Hohkraute Trbovlje«
V soboto, dne 2. februarja 1952 ob 19.30 v Delavskem domu, Dickensov
CVRČEK ZA OGNJIŠČEM»
(druga repriza)
cene običajne — vstopnice v predprodaji v knjigarni Državne založbe.

UMIVANJE GLAVE IN NJEGOVE POSLEDICE

V Marsellu so nekoga dne našli bombo; policija je ocenila nekoga moškega, ki so ga videli v usodnem času na kraju dejanja. Strahovito ogorčen je vse tajil. Edmond Loceard, slaven kriminalni kemik, mu je pa zili na glavo nekaj litrov alkohola, mu temeljito izmil goste, kodraste lase in polje tekočino zili v stekleno posodo. Odeček je prekalil s mikroskopom in je v njem našel sledi razstreliva, ki je bila z njim napolnjena bomba.

Proti temu dokazu ni pomagala nobena laž. Obtožena so obsodili na dolgotrajno ječo.

ALI ŽE VEŠ
da bo tudi letos v Trbovljah pustna maškerada?

TRDOVRATNOST PRIVEDE DO CILJA

Pri neki veliki londonski banki je nekdo predložil ček. Imel je podpis znanega trgovca z umetninami in je bil izpolnjen za več tisoč funtov sterlingov. Podpis je bil pravilen in možu, ki je prinesel ček, so brez obotavljanja izplačali veliko vsoto. Nekaj dni nato se je izkazalo, da je bil podpis dovršeno ponarejen.

Posevali so banko. A že čez kratke čase se je skrivnostnemu ponarejevalcu čekov poročil nov poskus. To pot sta bili oškodovani celo dve banki. Policija je zaman poizvedovala za storilec. Stvar je prevzel

Kotiček za naše žene

Limona v zdravju, gospodinjstvu in kozmetiki

Limona, ta rumeni, prijetno dišeči sad se v gospodinjstvu, pa tudi v kozmetiki izvrstno obnese. Ugasi žejo. Arabci, Indijci in Hindujci mešajo njen sok z nekaterimi rastlinami kot protistrup proti kačjemu piku.

Limona ublaži vročino pri vročinskih boleznih, je dober protistrup za strupene gobe, ako je pa iztisnemo v skodelico črne kave, pomiri migrene in aploh živce.

Pri živčnih razburjenjih je priporočljiv kozarec limonovega soka. Ali vas boli grlo? Stisnite pol limone v kozarec vroče vode in grgrajte. Ne morem vam priporočiti ničesar boljše za desinfekcijo grla. Bolniki, ki bolehalo na žolču, naj bi pili limonov sok na tešče. Limona ima veliko vitaminov, s čimer jo zdravilo celo skorbut.

Limone so na trgu vse leto, a včasih njih cena tako poskoči, da je dobro, ako poznamo nekaj receptov za konzerviranje limon. Izbrala sem med najboljimi kar najcenejše in najbolj praktične.

Kako konzervirati limone: kupi lepe, popolnoma zdrave limone, jih zloži v velik lonec in polij do vrha s svežo vodo. Premenaj vodo vsake dva, tri dni. Tako bodo ostale limone dolgo sveže.

Limona v prahu za vroče dni: sladkor v kosčkih z vso možo drgni ob limonovo lupino, tako da se nazvame limonovega duha. Pri tem porabiš okoli šest limon in nadaršiš četrtilikogram sladkorja. Daj ga sušiti, potlej pa ga stoki v prah. Primesaj 5 gramov limonove kisline, dobiš jo v vseh drogerijah in 25 gramov sode bikarbone. Ta prah stresaj v papirnate vrečke po 50 gramov v vsako vrečko. Vsako vrečko zaviješ še v bel papir. Shraniš jih v pločevinski skatli. Poleti, ko je vročina, porabiš prah namesto limonovega soka za limonado.

Ali si želiš poceni šampanjca? Stresi prah iz ene vrečke v liter belega vina, primesaj 4 grame vinske kisline, dobiš jo v vseh drogerijah, zamaši steklenico in jo dobro premešaj. Vseji na mizo. Ničče izmed gostov ti ne bo verjel, da ne pije pravega šampanjca. Vsakdo te bo prosil za recept te izvrstne pijače.

ANIMIVOSTI

eden najboljših detektivov Scotland Yarde. Od vseh treh oškodovancev je zahteval natančen seznam njihovih prijateljev in znancev. Njegovo pozornost je zbudilo eno samo ime na vseh treh seznamih. To je bilo ime nekoga pohabljenca, ki je v svetovni vojni izgubil desno roko. Tudi njegova leva roka se ne more premikati. Praktično bi moral tega moža izločiti iz seznama sumljivcev. To pa tembolji, ker nobeden izmed bančnih blaginikov ni mogel v njem spoznati prejemnika prisilepaznega denarja.

Detektiv se je za zagrizel v to smor. Zadolžoval mu je njegov kriminalni instinkt, da je invalida opazoval še dalje. Na skrivaj je šel celo za njim na Rlviero. Dva tedna

NOVO ŠPORTNO DRUŠTVO

sprejetje, jasmajo, da bo ta aktiv v svojih vrstah vztrajal dlje, zdrave in predane graditelji in branitelji Trboveljskega športnega društva.

Trboveljski športniki, posebno pa mladina, toplo pozdravljajo to pobudo; prepričani so, da bo ta aktiv v sodobnem zrasel v močan športni kolektiv.

Obisk v Novem Celju

Mestni odbor OF Trbovlje je na pobudo komiteja KPS Trbovlje organiziral v soboto, 26. januarja, obisk zdravilišča v Novem Celju. Tamkaj se zdravi deset Trboveljsčanov, med njimi dvoje otrok. V delegaciji so bili predsednik MLO Trbovlje, gosp. Dominik Kužnik, predsednik Mestnega odbora OF Trbovlje, tov. Ivan Dollnar, in zaščitna estrata tovaršica Vanelliljeva.

V Novem Celju so odposlanci obdarili domače Trboveljčane z darili in izročili še vsakemu nekaj denarja. V prijetnem razgovoru so ostali dalj časa z bolniki in upravnikom zdravilišča, tov. Kopačem, nato pa se še v pozni večerni uri poslovili od njih.

KINO TRBOVLJE
bo predvajal prvi slovenski mladinski film
KEKEC
Predstave ob četrtni do ponedeljka; ob delavnikih ob 5. in 7. uri, v nedeljo ob 3., 5. in 7. uri.

Solske predstave:
V soboto ob 9. uri dop. za gimnazijo in okoliške šole; v soboto ob 3. uri pop. za gimnazijo; v nedeljo ob 9. uri dop. za rud. in kovin. šolo; v ponedeljek ob 11. uri dop. in ob 3. uri pop. za šolo Trbovlje I; v torek ob 11. uri dop. za šolo Trbovlje II

OBJAVE

MESTNO GRADBENO PODJETJE »MEGRAD«, TRBOVLJE
sprejme v službo pridnega in treznega konjskega hlapca, ki ima veselje in ljubezen do konj. Plaša po uredbi, stanovanje in razpolago. V poštev pridejo tudi upokojeanci. Zazloga do 15. februarja na MLO Trbovlje, soba št. 13.

ESPERANTO DRUŠTVO V TRBOVLJAH
bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 6. februarja t. l. ob 6.30 zvečer v osnovni šoli v Trbovljah 11.

Vabljeni vsi stari in novi člani in prijatelji!

POZIV
Lastniki novozgrajenih stanovanjskih hiš, v katere so se že ali pa so bodo v kratkem vselili ter še nimajo dovoljenja, se pozivajo, da zaprosijo za izdajo uporabnega dovoljenja. Pravilno takratne vloge (30 + 150 din) je vložiti pri OLO Trbovlje, poverjenstvo za lokalno gospodarstvo do 29. februarja 1952.

Opozarjamo prizadete, da bomo po tem terminu uvedli kazenske postopke po Temeljni uredbi o gradnji (Ur. list FLRJ št. 46/48). — Izpisarne Poverjenstvo za lokalno gospodarstvo.

PREKLIC
Podpisana preključem šaljivko »afan«, ki sem jo izrekla dne 7. januarja t. l. pred hišo v Lokah št. 68 proti tov. Mariji Omahne, stanujoči v tej hiši. — Julijana Logar, s. r.

IZJAVA
Podpisana izjavljam po tej poti, da mi tov. Rozalija Grobler iz Trbovelj ni ukradla preobleke za pernico ob pranju na Polaju dne 10. januarja t. l. — Marja Omahne, s. r.

IZJAVA
Julijana Logar, Marija Omahne in Rozalija Grobler, vse iz Trbovelj, Loke 68, smo izjavile v pisarni MLO Trbovlje, da preključemo vse ena proti drugi izrečeno žaljeve ter izjavljamo, da se ne bomo žalile. Hkrati izjavljamo, da bomo odslej živele kot dobre sosedice.

Oreja uredniški odbor — Odgovorni urednik Stane Suštar — Našlov uredništva: Trbovlje, uprava rudnika Trboveljskega rudnika — Telefon števil 54 — Bančni račun pri KB Trbovlje št. 614-1-95332-55 — Plaš uskarne »Ljudska pravica« v Ljubljani — Poštnepla plačana v gotovini četrtletna naročnina 60 din, polletna 120 din, letna 240 din — »Zasavski vestnik« izhaja vsak četrtek — Dopolnje sprejemamo do vsakega ponedeljka do 12. ure popoldne

Magazin Steklarne v Hrastniku

nudi potrošnikom vsakovrstno blago, živila, galanterijo, manu-fakturno in drugo blago — po najnižjih dnevnikih cenah

Obiščite nas in prepričajte se samo o dobri postrežbi in prvovrstnem blagu!

POZORI

Rudniška restavracija v Trbovljah

s svojim
BIFEJEM, KAVARNO IN RESTAVRACIJO

bo nudila svojim cenjenim gostom tudi v bodoče dobra jedila in izbrane pijače po ugodnih cenah in v zadostni izbiri!

VSE ZA SOLIDNO POSTREZBO!

Delovni kolektiv Rudniške restavracije